

Bijlage 2B: LEADER-projecten gemeente Leusden

Afgeronde projecten

De Oude Bieb Buurthuiskamer

Buurthuiskamer in de oude dorpsbibliotheek

De voormalige dorpsbibliotheek in Achterveld heeft sinds 2018 een nieuwe bestemming. In De Oude Bieb komen drie initiatieven bij elkaar: begeleid wonen voor jongeren, een dagopvang voor ouderen met (beginnende) dementie én De Buurthuiskamer. Deze kamer is een laagdrempelige plek om 'effe een bakkie te doen', gezellig bij te praten en nieuwe mensen te ontmoeten.

De initiatiefgroep DAVA (Door Achterveld Voor Achterveld) wilde De Buurthuiskamer met keuken beter toegankelijk maken voor mindervaliden en heeft daarvoor subsidie van onder andere LEADER gekregen. Met een goede toegankelijkheid kan De Buurthuiskamer namelijk nog beter fungeren als het sociale hart van de dorpsgemeenschap. De koffieochtenden trokken na afloop van de verbouwing twee keer zoveel mensen als voorheen. Uit een dorpsenquête blijkt dat er behoefte is aan nog meer activiteiten zoals een middagje bordspellen en een avondje samen koken. Nieuwe activiteiten staan dus nog op stapel. Zie www.doorachterveld.nl en de [projectenpagina](#) voor meer info. Of bekijk het [projectfilmpje](#).

Totale projectkosten: € 96.000. Bijdrage EU: € 24.000. Bijdrage provincie Utrecht en gemeente Leusden: € 24.000. Status: afgerond.

REUV: beleving cultuurhistorie door kunst

Beleving van cultuurhistorie in het landschap

Aan de overkant van Hoeve Groot Zandbrink in Leusden ligt een archeologisch monument dat nooit helemaal is blootgelegd. Beeldend kunstenaar André Pielage kreeg de vraag om voor deze heuvel en op de locatie van de voormalige Zandbrinkermolen een samenhangend kunstwerk te ontwerpen, die de zichtbare en onzichtbare kwaliteiten zichtbaar en beleefbaar maakt. Het resultaat is het drieluik 'Revu' als een weerzien met het verleden: met het bouwwerk onder de grond, met de voormalige molen als een luchtspiegeling en een zichtlijn tussen beide locaties die voorheen inhoudelijk een connectie hadden. Het kunstwerk op het archeologisch monument (een spade met een verrekijker) maakt het landschap leesbaar voor een breed publiek: je kunt via de zichtlijn in de akkers ook de weerspiegeling van de molen zien op de voerfabriek in de verte. Het is een visuele aanjager om de vele verhalen die terugvoeren tot de middeleeuwen te vertellen. Via een educatief programma en rondleidingen door vrijwilligers van Hoeve Groot Zandbrink kunnen toeristen, scholieren en bewoners in de omgeving kennismaken met de rijke cultuurhistorie van de streek.

Zie de [projectenpagina](#) voor meer info. Of bekijk het [projectfilmpje](#).

Totale projectkosten: € 198.000. Bijdrage EU: € 49.500. Bijdrage provincie Utrecht en gemeente Leusden: € 49.500. Status: afgerond.

Kunstwerk is op 28 augustus 2021 (tijdens Oogstfeest op Hoeve Groot Zandbrink) feestelijk 'geopend'.

Lopende projecten

Lerend netwerk boerenambachten

De Ambachtshoeve

De Stichting Behoud Oude Werktuigen heeft op Hoeve Groot Zandbrink in Leusden een uitgebreide collectie historische landbouwwerktuigen, die zoveel mogelijk worden ingezet. Er zijn dan ook geregeld demonstraties, waarbij de akkers met de oude werktuigen getrokken door paarden worden bewerkt. Om deze en andere boerenambachten levend te houden is de stichting met steun van LEADER het project Lerend netwerk De Ambachtshoeve gestart. Jong en oud kunnen bij De Ambachtshoeve hun vakmanschap ontdekken, ontwikkelen en er zelf mee aan de slag gaan. Via opleidingen, workshops en trainingen kan iedereen zich scholen in bijvoorbeeld vlegelen, ploegen

met het paard en in hout bewerken, wol spinnen, kaas maken, brood bakken, potten bakken en eigen groente en bloemen telen. Zelfvoorzienend en circulair leven is helemaal van deze tijd en oude ambachten vormen daarvoor een dankbare inspiratiebron. Jongeren zijn mogelijk via het agrarisch onderwijs te bereiken. In praktijkonderwijs kunnen ze leren hoe eeuwenoude ambachten de basis vormen van de moderne landbouwtechnieken en kringloop- en natuurinclusieve landbouw. Het lerende netwerk houdt dus op een nieuwe manier de agrarische cultuurhistorie levend en betreft mensen bij hedendaagse landbouw en voedselproductie. Zie www.ambachtshoeve.nu en de [projectenpagina](#) voor meer info. Of bekijk het [projectfilmpje](#).

Totale projectkosten: € 150.000. Bijdrage EU: € 35.000. Bijdrage provincie Utrecht en gemeenten Bunnik, Houten, Wijk bij Duurstede, Leusden en Woudenberg: € 35.000.

Status: project loopt nog. Dit project heeft veel last (gehad) van corona-maatregelen. Organiseren van workshops en bijeenkomsten is lastig en kan slechts mondjesmaat.

Mijn Boerderijtje

Iedereen een echte moestuin met Mijn Boerderijtje-app

Stel het ontbreekt je als stede- of dorpeling aan ruimte, tijd, groene vingers of fysieke conditie om zelf groenten te verbouwen, maar je wilt wél verse, biologische groenten op je bord én er iets voor doen. Dan is de oplossing gevonden. Vier jonge ondernemers uit Woudenberg hebben een app ontwikkeld waarmee je vanaf de bank toch groenten en kruiden kan planten en verzorgen. Een echte tuinder voert samen met de hulpboeren van een zorgboerderij de werkzaamheden voor je uit in een echte moestuin. Ondertussen leer je op een speelse manier wanneer je moet zaaien of planten en wat voor teeltmaatregelen er nodig zijn. Zijn de groenten en kruiden goed verzorgd, dan worden ze geoogst en keurig thuisbezorgd in een speciale Mijn Boerderijtje box. Smullen maar. Zie www.mijnboerderijtje.nl en de [projectenpagina](#) voor meer info. Of bekijk het [projectfilmpje](#).

Totale projectkosten: € 296.000. Bijdrage EU: € 40.000. Bijdrage gemeenten Amersfoort, Leusden, Veenendaal en Woudenberg: € 40.000.

Status: Het blijkt lastig om particuliere klanten te werven. Daarom richten de initiatiefnemers zich nu ook op de zakelijke markt, waarbij bedrijven dan een abonnement aan hun medewerkers geven. Samenwerking met de zorgboerderij in Woudenberg kwam niet goed uit de voeten. Wel was er samenwerking met Werk-Service-Punt. Project heeft uitstel aangevraagd van de einddatum en gaat de moestuinlocatie verplaatsen naar Zorgboerderij De Toekomst in Maarsbergen. Deze zorgboerderij kan zowel de teelt, oogst, verpakken als verzenden verzorgen.

Holland Dichtbij Amersfoort

Zichtbaar maken van het verhaal van de streek door filmpjes

Doel van dit project is om door middel van korte filmpjes op verschillende locaties in het gebied rondom de grotere kernen als Amersfoort en Veenendaal en hun ommelanden “het verhaal van de Grebbelinie” te vertellen. De filmpjes bestaan uit componenten als archiefmateriaal, animaties en nieuwe beelden; dit alles met verhalende stem (voice-over, evt meertalig). De locatieverhalen moeten samen een coherent geheel gaan vormen met wandel- of fietsroutes en zijn op diverse plekken in het gebied via een QR-code te bekijken (op je eigen telefoon). Het resultaat draagt bij aan sterkere toeristische verbindingen en marketing en maakt het mogelijk om het ommeland van de grotere kernen in de Vallei toeristisch en recreatief op de kaart te zetten.

De ontwikkelde filmpjes zijn te bekijken op de [projectenpagina](#). Of bekijk het [projectfilmpje](#).

Totale projectkosten: € 56.000. Bijdrage EU: € 14.000. Bijdrage gemeenten Amersfoort, Leusden, Renswoude, Woudenberg en Veenendaal: € 14.000.

Status: het beeldmateriaal is gereed. Inbedding van het materiaal in regionale promotie moet nog plaatsvinden, evenals het plaatsen van QR-codes op diverse plekken in de regio (en langs routes). Aanvrager heeft hierover contact met RBT Heuvelrug en Vallei en het Routebureau. Verwachting is dat het project in de zomer van 2022 wordt afgerond.

Voedselbosjes op schoolpleinen

Belevend leren op je eigen groene schoolplein

IVN Natuureducatie gaat samen met diverse lokale partners 20 schoolpleinen en kinderopvanglocaties in Utrecht-Oost vergroenen met Voedselbosjes. Tijdens de aanleg en het gebruik van deze Voedselbosjes worden de kinderen meegenomen in een nieuw verhaal over landbouw. Er wordt educatiemateriaal gemaakt waarin het verschil duidelijk wordt gemaakt tussen akkerbouw (en ook moestuinieren) waarbij jaarlijks een cyclus wordt gevolgd (bewerken, zaaien, oogsten) en Voedselbossen, waarbij planten blijven staan. Kinderen krijgen uitleg en ervaren zelf de herkomst van voedsel. Ze ontdekken en leren wat er allemaal eetbaar is van verschillende soorten. In het Voedselbosje leren kinderen voedsel kweken met vaste planten en ervaren ze van dichtbij de overvloed aan voedsel en biodiversiteit die deze vorm van landbouw oplevert. Ook leerkrachten, pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers worden betrokken bij de ontwikkeling en het beheer van de Voedselbosjes. Ook wordt er bij ieder voedselbosje een (lokale en vrijwillige) Voedselboswachter aangesteld. Er wordt bij de aanleg van ieder voedselbosje zoveel mogelijk samengewerkt met lokale partijen. Zie www.ivn.nl/voedselbosjes of kijk op de [projectenpagina](#) voor meer info.

Totale projectkosten: € 135.000. Bijdrage EU: € 33.750. Bijdrage provincie Utrecht en gemeenten Bunnik, Houten, Zeist, Utrechtse Heuvelrug, Amersfoort, Leusden en Woudenberg: € 33.750.

Status: project heeft in januari 2022 de beschikking gekregen en gaat binnenkort van start.

Merkversterking Grebbelinie

Samenwerking in de regio om de Grebbelinie te promoten

RBT Heuvelrug & Vallei neemt het initiatief om in co-creatie met zoveel mogelijk stakeholders (ondernemers, overheden, stichtingen en andere partijen met Grebbelinie-initiatieven) te komen tot een toeristisch-recreatief totaalproduct waarmee promotie van de Grebbelinie mogelijk wordt. Hiermee gaat voor veel betrokkenen een lang gekoesterde wens in vervulling. Met dit project wil men bereiken dat de Grebbelinie meer als één geheel naar buiten kan worden gebracht met een recreatief totaalproduct dat aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers en stad en ommeland verbindt.

Er wordt ingezet op:

- Ontwikkelen van een verbindend verhaal rond de Grebbelinie, gedragen door een brede beweging waarbij zoveel mogelijk partijen langs de hele Grebbelinie zijn aangesloten;
- Het koppelen, verbinden en afstemmen van het aanbod van en rond de elementen die samen de Grebbelinie vormen Voor het letterlijk verbinden gebruiken we met name de (elektrische) fiets;
- Gezamenlijke proposities (waaronder arrangementen) die aantrekkelijk zijn voor zowel inwoners van de regio als bezoekers van daarbuiten (zodat zowel dagrecreatie als verblijfsbezoek in de regio Utrecht een impuls krijgen).

Kijk voor meer info op de [projectenpagina](#).

Totale projectkosten: € 95.000. Bijdrage EU: € 23.500. Bijdrage provincie Utrecht en gemeenten Amersfoort, Leusden, Renswoude, Woudenberg en Veenendaal: € 23.500.

Status: project heeft 7-12-2021 de beschikking ontvangen en is gestart.

Samenwerkingsproject Lokaal voedsel Utrecht (dit betreft een project van LEADER Utrecht Oost en LEADER Weidse Veenweiden)

Versterking en opschaling van goede initiatieven

Lokaal voedsel is hip. Steeds meer boeren en tuinders vinden door streekproducten een nieuw perspectief (Lokaal Voedsel 1.0). En omdat ze samen sterker zijn, verenigen ze zich in afzetcoöperaties (Lokaal Voedsel 2.0). Intussen groeit de vraag vanuit steden en dorpen naar lokaal voedsel zo snel, dat een betere afstemming tussen vraag en aanbod op zijn plaats is: zie hier Lokaal Voedsel 3.0. De Utrechtse LEADER-groepen Utrecht Oost en Weidse Veenweiden stimuleren dit

via het project Lokaal Voedsel Utrecht. Er worden meet & match-bijeenkomsten en praktische leergangen georganiseerd voor streekproducenten en zakelijke afnemers zoals supermarkten en horeca. Er is een 'voedselmakelaar' aangesteld die gerichte matches tussen vraag en aanbod kan smeden. Alle activiteiten zijn gericht op het opdoen van ervaringen mbt de versterking van de korte ketens in de provincie Utrecht. De opgedane ervaringen en kennis worden gedeeld met andere LEADER-gebieden. Zie <https://lokaalvoedsel-utrecht.nu/> en de [projectpagina](#) voor meer info.

Totale projectkosten: € 262.000. Bijdrage EU: € 131.000. Bijdrage provincie Utrecht: € 131.000.

Status: Uitstel aangevraagd tot 2^e kwartaal 2022. Vanwege corona zijn diverse bijeenkomsten online gehouden of doorgeschoven. Er is extra ingezet op online communicatie (nieuwsbrieven, social media, podcasts, filmpjes). Slotbijeenkomst is op 14 maart 2022. Dan worden conclusies en aanbevelingen gepresenteerd. Samen met de projectgroep en de LEADER-groepen wordt gezocht naar mogelijkheden om succesvolle projectactiviteiten en -resultaten over te dragen of op andere wijze voort te zetten. Provincie Utrecht ziet vanuit de Voedselagenda mogelijkheden en verkent dit.